

Rudersdal kulturarvsatlas

Kortlægning af værdifulde kulturmiljøer
Rudersdal Kommune og COWI. Juni 2009

Kulturmiljø

Dronninggård-kvarteret og
norskehusene

Nummer

32

Landskabstype

Det bebyggede land

Tidsepoke

Ca. 1840 - i dag ("Andelstid, indu-
strialisering, m.v.")

Tema

Forstæder

Emne

Parcelhuskvarterer og velfærds-
samfundets byggerier og byplan-
lægning

Kulturmiljøets hovedtræk og bærende bevaringsværdier.

Værdifuld udsigt	Bærende bevaringsværdier	Matrikler	Højdekurver
Træ	Værdifulde landskabstræk	Vej	Skov
Trærække, levende hegn o.l.	Værdifuld bebyggelsesflade	Bygninger	Vandløb, grøfter o.l.
Linjeformede værdifulde elementer	Skov - værdifuld	Hegn o.l.	Sø
Sigtelinjer	Dominerende bygninger		
Afgrænsning af kulturmiljøer	Bebyggelsesmønstre		

Kulturmiljøets hovedtræk og bærende bevaringsværdier

Villakvarteret ved Dronninggårds Allé er udstykket fra Næsseslottets jorde så tidligt som 1895, og i hovedsagen udbygget frem mod 2. verdenskrig. Med sin naturskønne beliggenhed ud mod Furesø omfatter området adskillige velhavervillaer, men også mere afdæmpede huse har fundet plads på de bagvedliggende arealer. Området illustrerer således et "samliv" mellem den økonomiske overklasse og beboere med mere almindelige indtægter.

Særligt markant fremstår Norskehusene på Norskevej, som sammen med de tilstødende nationalromantiske huse danner et lille miljø for sig. Karaktergivende for kulturmiljøet er endvidere Furesøens store flade, Vejlemosens tætte skovbevoksning samt de mange markante træer og trægrupper.

Norskehusene med de tilstødende nationalromantiske villaer udgør sammen med stien langs Furesøen de bærende bevaringsværdier.

Samlet vurdering og udpegningskriterier mv.

National værdi
Regional værdi
 Kommunal/lokal værdi

Unik
Repræsentativ
 Egnsspecifik
Fungerende
Autentisk

Hist. kildeværdi
Identitetsværdi
Oplevelsesværdi
 Fortællerværdi
 Diversitet

Homogenitet
 Sammenhæng med naturgrundlag

Afgrænsning

Mod øst indgår alle villaer og haver på Norske Allé samt den ene der ligger på Elnasvej. Mod vest afgrænser Vejlesø Kanalen. Mod syd afgrænser Vejlesø og Dronningestien. Mod nord afgrænser Furesøen.

Kontekst

Vejlesøvej, Skodsborg Strandvej, Lindevangsvej og Næsseslottet.

Bevaringstilstand

God.

Naturgrundlagets hovedtræk

Kulturmiljøet tilhører naturgeografisk **det sydvest-nordøst-gående tunneldal-område** mellem Vedbæk og Furesøen, som blev dannet, da isen smeltede under sidste istid. Hoveddalen strækker sig fra Lille Kalv i Furesøen over Vejle Sø, Søllerød Sø, Attemosen, Kikhanerenden og ud til Øresund ved Vedbæk.

Terrænet i den del af tunneldalen, som kulturmiljøet strækker sig ud i, er meget varieret - både kuperet og fladt.

Jordbunden består af ferskvandssand i den sydlige del, dvs. i tunneldalens bund, og moræneler i den nordlige, dvs. dalsiderne og toppen.

Billedtekst - Dronningestien mod syd går gennem et område af søer og ellesump. Op ad dalsiderne ses velvoksne bøgetræer, som er karaktergivende for området.

Landskabets hovedtræk

Billedtekst - Norske Allé. Villakvarteret fremstår meget grønt og frodigt med de hækafgrænsede store haver med mange træer.

Arealanvendelse og landskabselementer

På randen af og oven for tunneldalen ses villaområdet. I bunden af dalen er det flade vådområde med Dronningestien, der fører fra Furesøen og Næsseslot-området til Vejlesø.

I bunden af Vejlemosen er der søer og ellesump, og op ad dalsiderne gror der skov af tætte, velvoksne og høje primært bøgetræer, som er særdeles karaktergivende og værdifulde for området.

Villakvarteret fremstår meget grønt og frodigt af de hækafgrænsede store haver med mange træer, hvor grundenes gennemsnitsstørrelse er helt oppe på 2.000 m².

Flere af haverne, som ligger på det skrånende terræn ud mod Store Kalv, er meget store, og her er der foretaget terrænbearbejdningsplanter, plantet træer, anlagt bede og stier, så de nærmest kan karakteriseres som parkanlæg. Fra de fleste haver fører der bade- eller badebroer ud i søen.

Rumlige og visuelle forhold

Området er et fuldt udbygget velhavervillakvarter oppe på randen af tunneldalen med mange markante og karaktergivende enkelttræer. Furesøens store åbne vandflade mod nord står i stor kontrast til det tætte lukkede vådområde, der tydeligt afgrænser området mod syd. Enkeltræerne, søfladen og skovområdet mod syd er områdets mest markante, strukturerende landskabselementer.

Området fremstår i lille skala pga. den tætte beplantning i haver og langs veje og den tætte bevoksning mod syd, der bevirker, at der opstår mange små og middelstore rum.

Udsigter og visuelle sammenhænge

De høje hække og den tætte beplantning i haver og i Vejlemosen gør det vanskeligt at få vide udsigter, men der er glimtvis udsigt over Furesøen fra Dronninggårds Allé.

Kulturhistoriske hovedtræk

Billedtekst - Historisk kort. Produceret i perioden 1842-1899. KMS

Hovedtræk

Dronninggård-kvarteret opstod efter at et konsortium "Dronninggård A/S" i 1895 overtog det store område vest for Vejlesø med henblik på udstykning af produktionsarealerne. Selve Næsseslottet med den omgivende park skulle indrettes til et luksushotel – men det måtte opgives. Det blev udstykket til villabebyggelse og bebygget i de følgende årtier med Dronninggårds Alle som rygraden, og med den storslåede udsigt højt over Furesøens Lille Kalv mellem den gravede kanal fra Vejlesø til Furesøen og Næsseslottets park som ganske særlig attraktion.

Området tiltrak velhavende bygherrer, der forstod at udnytte terrænet, men i "2. parket" blev der også opført mere beskedne villaer. Området illustrerer et "samliv" mellem den økonomiske overklasse og beboere med mere almindelige indtægter. Forholdet illustreres derved, at langs omkring halvdel af Dronninggårds Allés nordside får den passerende langs vejen del i udsigten over Lille Kalv fra kanalen til nr. 82. Lige så bemærkelsesværdigt er det, at offentligheden har adgang til en sti nedenfor denne del af kvarteret langs søbredden,

som ganske mangler afspærringer op til de store villaer. Nogle af de store haver her er udformet af Arne Jacobsen.

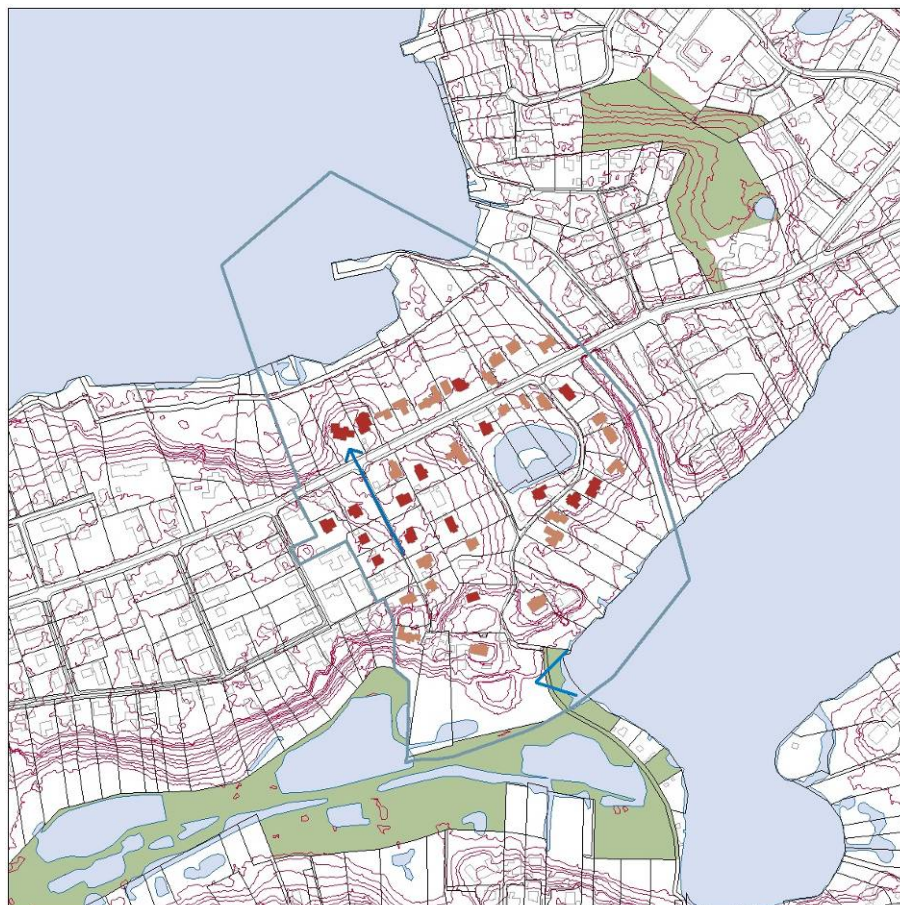
Kvarterets huse adskiller sig ikke mærkbart fra tidens øvrige bygninger (måske bortset fra størrelsen), dog findes en lille enklave særprægede huse omkring Norske Allé og Elnasvej: Træhuse med norsk særpræg opført af en norsk arkitekt Jacob Hanssen. I øvrigt er "Bedre Byggeskik"s anbefalinger i form af hel- og halvvalmede tage, omhyggeligt murværk, smårudede vinduer med mere repræsenteret. Det er svært ikke at bemærke, at kvarteret i dag præges af, at flere og flere pæne huse bliver ombygget og bliver forsynet med sorte glaserede tegltage og hvidmalede mure.

Kvarterets sydlige del, omkring Skovmindevej, indbefatter en stejl skråning ned til Dronningestien, der fører gennem en mosestrækning som ligger mellem Vejlesø og Furesøparken (Næssets vestligste del) og hvorfra man ser de højt beliggende huse øverst på skråningen.

Billedtekst -Dronninggård-kvarteret opstod efter at et konsortium "Dronninggård A/S" i 1895 overtog det store område vest for Vejlesø. Det blev udstykket til villabebyggelse med Dronninggårds Allé som rygraden.

Arkitektoniske hovedtræk

*Billedtekst - Bevaringsværdige arkitektoniske sammenhænge. Den mørke røde farve angiver **Dominerende bygninger**. Den lyserøde angiver **Bebyggelsesmønster**. De blå vinkler og pile angiver **Udsigt og Sigtelinjer**.*

Hovedtræk

Området er et ældre villakvarter etableret allerede i slutningen af 1800-tallet. Mange af de oprindelige villaer findes endnu i området, mens andre er erstattet af nyere huse. Der er også sket nye udstyknings fra en del af de oprindelige, store grunde.

Den mest markante bebyggelse finder man på Norskevej, de såkaldte norskehuse. Her findes fem romantiske træhuse med tydelig nordisk inspiration. Husene er ensartede i proportioner og

grundlæggende idé, men farvevalg og detaljer er forskellige. Umiddelbart ved siden af Norskehusene ses et par nationalromantiske villaer med pudse ydermure og bindingsværk i gavlparterne. Disse villaer matcher Norskehusene i proportioner og understøtter fint den samlede karakter i området.

På De Conincksvej findes en lille gruppe lignende nationalromantiske huse, som yderligere medvirker til at understøtte karakteren af romantisk villakvarter.

Billedtekst - Et af Norskehusene med de karakteristiske detaljer og træarkitektur.

Bebyggelsesmønstre

Udstykningen er ret traditionel, men bærer præg af ønsket om at udnytte de tilstødende naturkvaliteter ved Furesø, Vejlesø og den lille interne sø. Resultatet er lange, smalle grunde, som ved nyere udstykninger ud mod søerne er blevet endnu smallere, mens nye udstykninger inde i området har resulteret i et antal "koteletgrunde", hvor den bageste (eller forreste) del af grunden er stykket fra.

Hvor grundene har givet adgang til søerne, er villerne opført ganske tæt på vejen på den højeste del af grunden. Det giver udsigt fra stuerne og sikrer samtidig en stor, privat grund med adgang til vandet. Omvendt er bebyggelsen inde i området, når det har været muligt, opført bagest på grunden. Det ses tydeligt på Mosevej, mens grundene på Norskevej var mindre, så det ikke var muligt at trække husene så langt tilbage.

Elementer i bebyggelsen

Bebyggelsen rummer flere fine villabyggerier, spændende fra mondæne villaer til veritable palæer. Ud over Norskehusene og de nævnte nationalromantiske villaer finder man også flere historistiske villaer, samt et par nyklassicistiske.

Den nyere del af bebyggelsen varierer i kvalitet, men der findes enkelte gode eksempler på villaer i både 30'ernes funkisbungalows, 50'ernes funktionelle tradition, og 60'ernes mere radikale modernisme.

Billedtekst - Velbevaret Nationalromantisk villa på Norskevej.

Billedtekst - Nationalromantisk villa på De Conincksvej.

Billedtekst - En af de større nationalromantiske villaer. De Conincksvej.

Billedtekst - Villa Eugenie på Dronninggårds Allé.

*Billedtekst - De romantiske træk
i norskehusene er tydelige i
denne veranda.*

Sårbarhed og anbefalinger

Sårbarhed

Norskehusene og flere af de øvrige huse fremstår velbevarede, men der er også flere huse, som ombygges ganske hårdhændet. Der foregår også et vist nybyggeri, hvilket svækker kvarterets samlede karakter som førkrigs-villakvarter.

Kig mod Furesøen bør også så vidt muligt bevares, ligesom stiforbindelserne til såvel Furesø som Vejlesø.

Udpluk af planer og beskyttelse

- Hele ådalen, der fører til Vejlesø, er naturfredet efter bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven.

- Furesøen og hele ådalen, der fører til Vejlesø, er omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser som beskyttet natur. Samme område er desuden udpeget som friluftsområde.

- Dronninggårds Allé er udpeget som overordnet regional rekreativ sti.

- Furesøen er udpeget som Natura 2000-område.

Anbefalinger

For at Norskehusene og de øvrige bevarede huse ikke udsættes for hårdhændede istandsættelser, anbefales det at udarbejde en bevarende lokalplan, som udpeger bevaringsværdige bebyggelse og fastsætter bevarende bestemmelser. Herudover bør planen også udpege og indeholde bevaringsbestemmelser for værdifulde enkelttræer, trægrupper og bevoksninger.

For at øge oplevelsesværdien og for at skabe mere sammenhæng og helhed i området anbefales det, at planen også rummer mulighed for - om muligt - at etablere flere udsigtskiler ned til Store Kalv og Vejlesø fra områdets veje og stier.

Planen bør rumme mulighed for at forbedre udsigtsforholdene, ligesom stiforbindelserne til såvel Furesø som Vejlesø bør sikres heri.